

VODIČ KROZ SUSTAV OBVEZNOG OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE GOVEDA

KRATICE I POJMOVI

HAPIH	Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu	Institucija koja sudjeluje u provedbi sustava označavanja i registracije ovaca / koza na terenu
IKG	Identifikacijska kartica gospodarstva	Jedinstveni broj koji označava posjednika domaćih životinja na određenoj lokaciji
JIBG	Jedinstveni identifikacijski broj gospodarstva	Jedinstveni broj koji označava lokaciju na kojoj se drže domaće životinje
JRDŽ	Jedinstveni registar domaćih životinja	Temeljna baza podataka o domaćim životinjama i lokacijama na kojoj se drže domaće životinje
JRG	Jedinstveni registar goveda	Baza podataka o svim označenim govedima u Republici Hrvatskoj i sastavni je dio JRDŽ-a
MP	Ministarstvo poljoprivrede	Nadležno tijelo za organizaciju i praćenje provedbe sustava označavanja i registracije goveda i vođenje JRDŽ-a
OVO	Ovlaštena veterinarska organizacija	Veterinarska organizacija kojoj je nadležno tijelo dodijelio poslove javnih ovlasti u veterinarstvu
RF	Registar farmi	Baza podataka o posjednicima i lokacijama na kojima se drže domaće životinje u RH
RGG	Registar goveda na gospodarstvu	Registar kojeg na gospodarstvu vodi svaki posjednik goveda i u njega upisuje sve promjene vezane za gospodarstvo i životinje

SUSTAV OBVEZNOG OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE GOVEDA

Jedinstveni sustav obveznog označavanja i registracije goveda organiziran je u skladu s propisima i pravilima Europske unije. Pravilnik o provođenju obveznog označavanja i registracije goveda (NN 108/2013) donosi pravila jedinstvenog označavanja svih goveda u RH, postupke registracije označenih goveda i registracije premještanja goveda te uspostave jedinstvene baze podataka.

Jedinstveni sustav označavanja podrazumijeva označavanje svakog goveda dvjema ušnim markicama na kojima je otisnut Jedinstveni životni broj goveda.

Jednom aplicirana ušna markica ne smije se uklanjati ili mijenjati. U slučaju gubitka aplicira se zamjenska ušna markica koja nosi isti Jedinstveni životni broj.

ZAŠTO MORAM OZNAČITI I REGISTRIRATI GOVEDO ?

- Radi provedbe mjera za zaštitu zdravlja ljudi i životinja od zaraznih i nametničkih bolesti
- Kontrole prometa domaćih životinja
- Praćenja sljedivosti proizvoda životinjskog podrijetla
- Uzgojno selekcijskog rada u govedarstvu
- Ostvarivanja prava na novčane potpore
- Prikupljanja statističkih podataka

Osnovni preduvjet za uspostavu sustava obveznog označavanja i registracije goveda je **REGISTRACIJA GOSPODARSTVA**.

Svaki posjednik i gospodarstvo na kojem se drže goveda mora biti upisan u **REGISTAR FARMI**.

OBVEZE POSJEDNIKA GOVEDA

Posjednik goveda je pravna ili fizička osoba koja je kao vlasnik, korisnik ili čuvar izravno odgovorna za zdravlje i dobrobit životinje.

- Odgovoran je da svako govedo, odnosno cijelo stado bude označeno u propisanom roku i na pravilan način
- Dužan je brinuti se da životinju uvijek prati Putni list, te da se podaci o odlasku i dolasku životinje na drugu lokaciju na vrijeme dojavljuju
- Odgovoran je za točnost podataka o govedu – ako posjednik goveda uvidi da podaci o govedima na njegovom gospodarstvu nisu točno upisani u Jedinstveni registar goveda (JRG), može zatražiti njihov ispravak putem ovlaštenog označavatelja ili nadležnog veterinarskog inspektora

- Dužan je prijaviti telenje ovlaštenom označavatelju kao i premještanje goveda ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji
- Dužan je u roku od tri dana izvijestiti ovlaštenog veterinaru ako se životinja izgubi ili je ukradena
- Obavezan je voditi Registar goveda na gospodarstvu

ZA PRAVILNO I PRAVOVREMENO OZNAČAVANJE GOVEDA ODGOVORAN JE POSJEDNIK GOVEDA.

GOVEDO MORA BITI OZNAČENO NAJKASNIJE DO 20. DANA STAROSTI ODNOSNO PRIJE

OTPREME S GOSPODARSTVA, AKO SE OTPREMA PRIJE 20. DANA STAROSTI.

OVLAŠTENI OZNAČAVATELJI GOVEDA

Označavatelj je pravna ili fizička osoba koja obavlja označavanje i registraciju goveda u skladu s odredbama Pravilnika. Označavanje goveda provode:

- Posjednici kojima je ovaj postupak odobren od strane Ministarstva poljoprivrede
- Ovlaštene veterinarske organizacije
- Veterinarske službe
- Terenski djelatnici HAPIH-a

Posjednik goveda sam odabire svojeg označavatelja.

Troškove označavanja snosi posjednik.

SAMOSTALNO OZNAČAVANJE GOVEDA

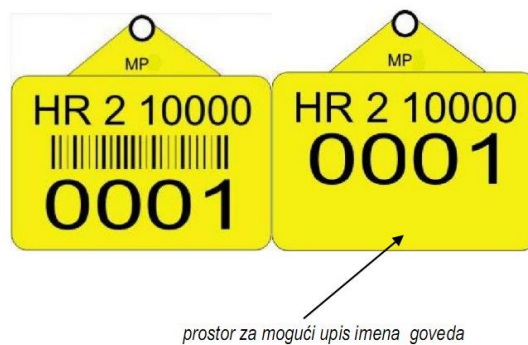
Posjednici goveda sami mogu označavati goveda koja imaju u posjedu na vlastitom gospodarstvu te gospodarstvu pravne osobe gdje su zaposleni.

- Posjednik mora proći edukaciju koju organizira i provodi Ministarstvo poljoprivrede
- Nakon edukacije potrebno je pozvati veterinarskog inspektora na pregled gospodarstva
- Po dobivanju pozitivnog rješenja od strane inspektora podnosi se Zahtjev za dobivanje ovlasti označavatelja
- Zahtjev se podnosi u Ministarstvu poljoprivrede, Upravi za stočarstvo i kvalitetu hrane, Ilica 101, 10000 Zagreb
- Nakon pozitivnog rješenja, Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane u Jedinstveni registar goveda posjednika evidentira kao ovlaštenog označavatelja i izdaje mu Potvrdu o osposobljenosti za označavanje goveda na vlastitom gospodarstvu
- Ovlašteni označavatelj dužan je nabaviti ušne markice, kliješta te sve propisane obrasce za označavanje i registraciju goveda u područnom uredu HAPIH-a ili ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji (podaci o dobavljaču ušnih markica nalaze se na <https://hpa.mps.hr/jrdz-oznacavanje-goveda/>)

OZNAČAVANJE I REGISTRACIJA GOVEDA

Sustav označavanja i registracije goveda sastoji se od:

- Dvije ušne markice od kojih je svaka na jednom uhu. U donjem dijelu markice koja se stavlja u lijevo uho nalazi se prazan prostor u koji je moguće upisati ime goveda
- Putnog lista
- Registra goveda na gospodarstvu
- Računalne baze podataka

ZABRANJENO JE UKLANJANJE ILI MIJENJANJE UŠNIH MARKICA I OZNAKA NA NJIMA.

AKO GOVEDO NA PUTU DO KLAONICE IZGUBI UŠNU MARKICU, VETERINARSKI INSPEKTOR U KLAONICI NEĆE DOPUSTITI NJEGOVO KLANJE DOK POSJEDNIK NE DOKAŽE IDENTITET ŽIVOTINJE, NAJKASNIJE U ROKU OD 2 DANA.

AKO GOVEDO IZGUBI UŠNU MARKICU NA IZLOŽBI, SABIRNOM CENTRU, SAJMU ILI NA PUTU DO NAVEDENIH MJESTA, GOVEDO SE MORA VRATITI NA GOSPODARSTVO S KOJEG JE OTPREMLJENO S PUTNIM LISTOM.

VRIJEME I NAČIN OZNAČAVANJA GOVEDA

Svako tele mora biti označeno ušnim markicama do 20. dana starosti, odnosno prije otpreme s gospodarstva ako se otprema prije 20-tog dana starosti. Posjednik je dužan telenje prijaviti odabranom ovlaštenom označavatelju.

- Ovlašteni označavatelj stavlja ušne markice na tele
- Ispisuje obrazac **Potvrda o označavanju goveda**
- Upisuje podatke je u Jedinствeni registar goveda u roku od tri dana od dana označavanja
- Iz JRG se ispisuje **Putni list** i dostavlja na adresu posjednika
- Posjednik je dužan tele upisati u **Registar goveda na gospodarstvu** u roku od tri dana
- Podaci na Potvrdi o označavanju, Putnom listu i Registru goveda na gospodarstvu moraju biti istovjetni
- Za mrtvorodeno tele ispisuje se Potvrda o označavanju i putem njenog serijskog broja registrira se tele u JRG
- Posjednik podatak o rođenju mrtvog telea također upisuje u Registar goveda na gospodarstvu

POTVRDA O OZNAČAVANJU GOVEDA

Potvrda o označavanju ispunjava se u tri primjerka od kojih prvi primjerak (crveni) ostaje označavatelju i koristi se za prijavu podataka u Jedinствeni registar goveda, drugi primjerak (zeleni) dostavlja se Ministarstvu poljoprivrede, a treći (žuti) primjerak ostaje posjedniku.

The image shows three identical forms for cattle identification, each with a different color theme: red, green, and yellow. Each form is titled 'POTVRDA O OZNAČAVANJU GOVEDA' and includes a section for 'POVRDNI PUTNI LIST'. The forms contain various fields for data entry, including identification numbers, sex, breed, and weight, along with checkboxes for specific conditions.

Ovlaštenom veterinaru

Ministarstvu poljoprivrede

Posjedniku goveda

GUBITAK UŠNE MARKICE

- Gubitak ušne markice posjednik je dužan prijaviti **u roku od četiri** dana ovlaštenom označavatelju
- Ovlašteni označavatelj elektroničkim putem naručuje ušnu markicu u roku od tri dana, te ispunjava obrazac "Narudžba izgubljenih ušnih markica" kao dokaz o narudžbi iste
- U roku od 7 dana od primitka zamjenske ušne markice ovlašteni označavatelj dužan je označiti govedo

PUTNI LIST

Putni list izdaje se na temelju registracije goveda u JRG. Izdaju ga ovlaštene veterinarske organizacije i HAPIH i Ministarstvo poljoprivrede. Rok za izdavanje putnog lista je sedam dana od dana registracije goveda. Na putnom listu otisnut je serijski broj, osnovni podaci o govedu, te podaci o prethodnim posjednicima. Valjan je samo ako glasi na ime trenutnog posjednika. Čuva se na gospodarstvu na kojem se govedo nalazi i prati životinju u prometu. U slučaju promjene posjednika goveda (na temelju ispunjenog obrasca Prijava premještanja goveda), ovlašteni veterinar upisuje podatke u JRG, a na trajni putni list rukom upisuje podatke o novom posjedniku, te ih ovjerava svojim potpisom i pečatom.

PUTNI LIST ZA GOVEDA					
serijski broj					
ADMINISTRATIVNI ŽIVOTNI BROJ GOVEDA	SPOL	DATUM TELENJA		VRŠNA	
ŽIVOTNI BROJ OCA	PRIMENA	JRG isprva			
ŽIVOTNI BROJ MAJKE	OSIŠNO DANE	JRG isprva			
PREMAJINI STATUS GOVEDA		1. DOBNA KATEGORIJA		2. DOBNA KATEGORIJA	
OPREZ: Putni list je važno dokument koji čuvajte, jer ima važnu ulogu u praćenju životinje u prometu. Putni list je važno dokument koji čuvajte, jer ima važnu ulogu u praćenju životinje u prometu.					
POSJEDNIK GOVEDA (za posjednika i vlasnika)					
IME I PREZIME	ADRESA	JRG	MB	POTPIS POSJEDNIKA	POTPIS I PEČAT VETERINARA
1.		HR			
2.		HR			
3.		HR			
4.		HR			
5.		HR			
6.		HR			
7.		HR			
8.		HR			
9.		HR			

GUBITAK PUTNOG LISTA

- U slučaju gubitka putnog lista Ministarstvo poljoprivrede izdaje novi putni list s naznakom da je izdani dokument duplikat. Isti se šalje na adresu posjednika.

ODLAZAK GOVEDA S GOSPODARSTVA

- Posjednik ispunjeni obrazac **Odlazak** dostavlja ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji u roku od četiri dana od odlaska goveda s gospodarstva
- Ovlaštena veterinarska organizacija u JRG odjavljuje životinju s tog gospodarstva u roku od **tri** dana
- Podaci moraju biti upisani u roku od **sedam** dana od dana nastale promjene
- Posjednik mora odlazak goveda s gospodarstva upisati u Registar goveda na gospodarstvu najkasnije do **trećeg** dana po nastaloj promjeni

Na obrazac prijave premještanja goveda **Odlazak** potrebno je upisati:

- Jedinstveni životni broj
- JIBG/IKG trenutnog posjednika
- Datum odlaska
- Razlog odlaska goveda s gospodarstva:
 - **odlazak na drugo gospodarstvo**
 - **klanje i prisilno klanje**
 - **uginuće**
 - **krađa ili gubitak životinje**
 - **izvoz**
- JIBG / IKG gospodarstva na koje se govedo otprema
- Broj odobrenja za obavljanje prijevoza, registracijska oznaka vozila kojim se govedo otprema
- Potpis posjednika goveda

Posjednik kojemu su dodijeljene ovlasti za označavanje goveda na vlastitom gospodarstvu, u JRG može upisivati slijedeće podatke o premještanju goveda:

- **odlazak na drugo gospodarstvo**
- **odlazak na klanje**
- **odlazak na sajam, izložbu, sabirni centar**
- **dolazak s drugog gospodarstva**

**UGINUĆE, KRAĐU / GUBITAK, IZVOZ I UVOZ UPISUJU ISKLJUČIVO OVLAŠTENE
VETERINARSKJE ORGANIZACIJE**

**PREMJESHTANJE GOVEDA DOPUŠTENO JE JEDINO AKO JE GOVEDO OZNAČENO I REGISTRIRANO
TE AKO JE ZA NJEGA IZDAN PUTNI LIST.**

ODLAZAK GOVEDA NA KLANJE

- Posjednik popunjava obrazac Prijava premještanja goveda u kojem navodi podatke o klaonici i razlog odlaska životinje – klanje ili prisilno klanje
- Popunjeni obrazac dostavlja ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji
- Podatke s obrasca u Jedinstveni registar goveda upisuje ovlašteni veterinar ili posjednik s ovlastima za označavanje goveda na vlastitom gospodarstvu
- Posjednik zajedno s govedom u klaonici veterinarskom inspektoru / kontrolnom tijelu predaje **Prijavu premještanja goveda – dolazak i Putni list** s kojih se podaci upisuje u JRDŽ

PRODAJA GOVEDA NA SAJMU

Sajam se smatra određnim gospodarstvom koje ima svoj JIBG i IKG.

- Posjednik prije odlaska na sajam ispunjenju Prijavu premještanja goveda – **Odlazak** predaje ovlaštenom veterinaru koji podatke upisuje u JRG ili ih upisuje sam ukoliko posjeduje ovlasti za označavanje
- Dolazak goveda na sajam prijavljuje ovlaštenom veterinaru na sajmu po Prijavi premještanja – **Dolazak**
- Unosom podataka o dolasku u JRG ovlašteni veterinar na Putni list upisuje sajam kao trenutnog posjednika goveda
- Ukoliko grlo na sajmu nije prodano posjednik ga vraća na gospodarstvo, ovlaštenom veterinaru prijavljuje odlazak sa sajma i dolazak na gospodarstvo na isti način
- Podatak o kretanju goveda dužan je upisati u Registar goveda na gospodarstvu
- Ukoliko je grlo na sajmu prodano, odgovorna osoba sajma ispunjava Prijavu premještanja goveda
- Ovlašteni veterinari upisuju podatke u JRG

KRAĐA ILI GUBITAK GOVEDA

- Potrebno je ispuniti Prijavu premještanja goveda – Odlazak te kao razlog navesti **krađu/gubitak**
- Ispunjeni obrazac predaje se ovlaštenom veterinaru koji podatke upisuje u JRG
- Posjednik gubitak / krađu upisuje u Registar goveda na gospodarstvu
- U slučaju da se životinja pronađe, ovlašteni veterinar od MP traži aktivaciju grla u JRG-u
- Podatak o promjeni potrebno je upisati u Registar goveda na gospodarstvu

IZVOZ GOVEDA

- a) **Neposredno od posjednika**
 - Posjednik predaje Putni list i ispunjeni obrazac Prijava premještanja – **Odlazak** veterinarskom inspektoru / kontrolnom tijelu s naznakom da se radi o izvozu i nazivom zemlje uvoznice
 - Podaci s obrasca upisuju se u JRG, najkasnije u roku od 7 dana

b) Preko sabirnog centra

- Premještanje goveda provodi se isto kao kod odlaska na drugo gospodarstvo
- Ovlaštena veterinarska organizacija putem obrasca **Dolazak** prijavljuje grlo na sabirni centar
- Odgovorna osoba u sabirnom centru predaje Puni list i ispunjeni obrazac **Odlazak** veterinarskom inspektor/kontrolnom tijelu s naznakom da se radi o izvozu, navodi ime zemlje uvoznice, te podatke o odredišnom gospodarstvu
- Podaci s obrasca Odlazak upisuju se u JRG u roku od 7 dana

DOLAZAK GOVEDA NA GOSPODARSTVO

Posjednik goveda može na gospodarstvo primiti samo označeno govedo koje prati važeći Putni list. Prilikom dolaska goveda na novo gospodarstvo posjednik ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji dostavlja ispunjeni obrazac prijave premještanja goveda **Dolazak** i Putni list.

- Ovlašteni veterinar podatke upisuje u Jedinствeni registar goveda i na Putni list
- Točnost podataka na putnom listu potvrđuje potpisom i pečatom
- Podaci u JRG moraju biti upisani najkasnije sedam dana od dana dolaska životinje na gospodarstvo
- Posjednik je dužan podatke o dolasku upisati u Registar goveda na gospodarstvu
- Putni list je pravovaljan kada je potpisan od strane novog posjednika

U JEDINSTVENI REGISTAR GOVEDA PODACI MORAJU BITI UPISANI NAJKASNIJE 7 DANA OD DANA DOLASKA ŽIVOTINJE NA GOSPODARSTVO

REGISTAR GOVEDA NA GOSPODARSTVU (RGG)

Posjednik je dužan voditi Registar goveda na gospodarstvu u pisanom ili elektroničkom obliku i sve promjene redovito evidentirati do trećeg dana od dana nastale promjene. Registar je potrebno čuvati na gospodarstvu gdje se životinje nalaze i to najmanje tri godine od kada je unesen zadnji upis. U slučaju gubitka Registra, posjednik u novom mora prikazati stanje o svim životinjama koje su bile na gospodarstvu u posljednje tri godine.

- Registar se može nabaviti u ovlaštenim veterinarskim organizacijama i u regionalnim uredima HAPIH-a
- Posjednici koje žele voditi Registar goveda na gospodarstvu u elektroničkom obliku isti mogu dobiti u Ministarstvu poljoprivrede (zahtjev poslati na oznacavanje@mps.hr); podatke je potrebno jednom mjesečno ispisati na elektroničkom mediju koji omogućuje naknadno prepravljanje podataka
- Pomoć oko popunjavanja mogu zatražiti od ovlaštenog označavatelja

POSJEDNIK JE DUŽAN VODITI REGISTAR GOVEDA NA GOSPODARSTVU U PISANOM ILI ELEKTRONIČKOM OBLIKU I SVE PROMJENE REDOVITO EVIDENTIRATI DO TREĆEG DANA OD DANA NASTALE PROMJENE

Ministarstvo poljoprivrede

Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane

Služba za označavanje i registraciju goveda, svinja, ovaca i koza

Odjel za označavanje i registraciju goveda

oznacavanje@mps.hr

Ilica 101, 10 000 Zagreb

Tel: 01/3903-171, 01/3903-194